

РЕШЕНИЕ

№ 4786

гр. София, 12.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 04.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **12136** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е във връзка с чл.75 от Закона за убежището и бежанците.

Образувано е по жалба на М. А. С. гражданин на С. срещу РЕШЕНИЕ №12080 от 20.11.2024г. на Председателя на ДАБ, с което е отказано да му бъде предоставен хуманитарен статут и статут на бежанец.

По изложените в жалбата съображения се моли същата да бъде уважена. Излага се твърдението, че оспореното решение е постановено в нарушение на процесуалните правила, както и в противоречие на материалния закон. На първо място се твърди, че в нарушение на чл.75, ал.2 от ЗУБ ответникът не е обсъдил бежанската история. Не е съобразил, че за лицето има двоен риск от мобилизация -както на страната на правителствените сили, така и на страната на кюрдите. Съответно отклонението от военна служба може да доведе до преследване. Посочено е, че в тази връзка трябва да се има предвид тълкуването дадено в Решение на СЕС от 19.11.2020г. по дело С-238/19г., в което е посочено, че отказът на сирийски гражданин да отбие военната си служба би довел до преследване поради политическо мнение по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ. Също така в §.56 на Решение от 10.10.2019г. на ЕСПЧ е посочено, че при връщането на сирийския жалбоподателя от България в С. въз основа на заповедта за експулсиране би довело до нарушение на чл.2 и чл.3 от КЗПЧОС. Прави се позоваване и на §.170 от Наръчника на ВКБООН, че при подобни военни действия, насилствената

мобилизация е основание за предоставяне на убежище. Дори да се приеме, че лицето може да се откупи от военна служба – то това не е установено конкретно дали е реална възможност. На следващо място се оспорва извода на ответника касателно неприложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. В тази връзка неправилно се интерпретира справката за променената обстановка в С., поради което извода за сигурност в страната по произход е неправилен. Оспорва се и последващата констатация на ответника, че лицето може безопасно и сигурно да се върне в С.. Въз връзка с това се прави позоваване на актуалния анализ на Агенцията на ЕС в областта на убежището, че в С. обстановката не предполага безопасно, доброволно, достойно и устойчиво връщане. С оглед изложеното се моли да се уважи жалбата като се отмени оспореното решение и преписката се върне за ново разглеждане.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от адв.С.. същият допълва, че решението не е съобразено и с променената политическа обстановка с падането на режима на Б. А..

Ответникът чрез юрк.Х. оспорва жалбата и моли да се отхвърли. Допълва, че след издаването на решението -са представени нови справки и те не предполагат безогледно насилие.

Представителят на СГП предлага да се отхвърли жалбата като неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ И ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ДЕЛОТО, НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

Жалбата от 29.11.2024г. по отношение на връчване от 22.11.2024г. е в срок от адресат на акта, поради което е допустима и следва да се разгледа по съществото ѝ.

В производството пред ответника е установено, че същото е образувано по молба вх.№ОК-13-1326 от 26.07.2024г. от М. С. [дата на раждане] в [населено място], обл.Д., С., гражданин на С., етническа принадлежност –арабин, религиозна принадлежност мюсюлманин сунит, женен, ЛНЧ [ЕГН].

Посочено е, че при регистрирането на кандидата същият първоначално е регистриран като гражданин на С. въз основа на попълнена декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като не е представил оригинални документи за самоличност. В хода на производството чужденецът е представил фотокопие на персонална извадка от граждански регистър. Сирийският гражданин е регистриран в РПЦ - С. с дата на раждане 28.04.1993г., но в превода на представеният от него Документ за самоличност е видно, че има разлика в изписването на датата на раждане, а именно [дата на раждане] .

Посочено е, че на 19.08.2024г. с М. А. С. е проведено интервю, въпросите и отговорите са обективирани в Протокол с рег. № УП 23565. Сирийският гражданин заявява, че е напуснал нелегално С. преди един месец и половина преди проведеното с него интервю в посока Турция, заедно с група от двадесет и седем човека, заедно със съпругата и трите си деца, с помощта на трафикант. Посочва, че в [населено място] останал 13 дни след което продължил пътя си за България, без семейството си. Твърди, че преди около един месец и пет дни от датата на интервюто влязъл нелегално на територията на Република България заедно със същата група и с помощта на трафикант. Търсещият международна

закрила посочва, че е роден в [населено място]. По думите му преди пет години когато започнала войната цялото му семейство се преместили да живеят в с. Ал Б., обл. Д. А. от където напуска С.. Посочва, че е женен с три деца. Отражено е, че с властите в страната си по произход не е имал проблеми заради етническата си принадлежност - арабин или заради изповядваната от него религия - мюсюлманин - сунит. Не е членувал в политическа партия или организация. Не е осъждан от редовната власт в държавата си по произход и не имал проблеми с режима.

Ответникът е посочил, че чуждият гражданин заявява, че е напуснал държавата си по произход по причини от личен и икономически характер - липсата на сигурност и бъдеще в страната му и заради това, че бил издирван за военна служба. До момента на напускането на селото постоянно имало военни действия. Разказва, че последно той когато е напускал е имало военни действия между кюрдските сили и Редовната армия. Твърди, че проблемите са покрай река Е., там се водят военни действия, а реката минавала в близост до с. Ал Б.. Уточнява, че не е служил в армията, и преди пет години в с. Ал Б. получил няколко призовки за армията, но той не се отзовал. Заявява, че не желае да се връща в С. защото там няма сигурност, ситуацията не е стабилна и освен това иска да работи в България и да се събере със семейството си в страната ни, както и да осигури бъдещето на децата си.

Ответникът е приел, че при така установените факти и обстоятелства за М. А. С. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. В така представената бежанска история не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателно опасение от преследване“. Изложените мотиви не са правно значими за търсената закрила.

Посочено е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма. Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост - хипотеза, която не се установява в конкретния случай. Същевременно молителят изрично заявява, че не е имал проблеми от етнически, религиозен или политически характер.

Направен е извода, че е напуснал С., не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа. Има позоваване на

„Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец" на службата на ВКБООН за бежанците е посочено, че кандидатът за статут на бежанец трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящият случай не прави. Той не изтъква никакви лични опасения от преследване нито в страната си на произход - С.. Кандидатът не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел никакви действия, които да са релевантни на преследване.

Касателно закрилата по чл.9 от ЗУБ също молбата е приета за неоснователна. В тази връзка е направено позоваване на решение от 17.02.2009г. по дело С-465/07г.. Установено е, че няма данни лицето да е било изложено на риск за живота си, на изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Не са установени тежки и лични заплахи срещу живота му. От справката за страна на произход не се установява безогледно насилие в смисъл, че със самото си присъствие животът или свободата му биха били застрашени. В тази връзка са обсъдени подробно справките, въпреки че е констатирано, че има насилие и несигурност. Но това насилие не е безогледно, както и няма вътрешен конфликт. Посочено е, че за лицето има алтернативна възможност да се завърне в страна си и да се засели другаде. Направени са констатации и за Турция като трета сигурна държава. С оглед това в цялост е отхвърлена молбата за закрила.

В съдебно производство от ответника са представени 3 бр. нови справки за страната по произход, а от процесуалния представител на жалбоподателя е представена позицията на ВКБООН по връщането на сирийските бежанци от м.12.2024г..

Следователно СЪДЪТ ОТ ПРАВНА СТРАНА НАМИРА СЛЕДНОТО:

Оспореното решение е издадено от надлежен орган, какъвто е Председателят на ДАБ, на който е възложено по чл.75 от ЗУБ да разглежда молбите за закрила.

В производството не е допуснато съществено процесуално нарушение. На 19.08.2024г. е проведено интервю л.74, по време на което чрез преводач на молителя са задавани ясни въпроси, на които той подробно е отговорял.

Въпросът е по същество как е интерпретирано споделеното. Така молителят е обяснил, че съпругата и трите му деца са останали в Турция, откъдето нелегално е влязъл в РБ. Баща му и майка му са останали в С. в с.Ал Б. /обл.Д. А., общ.Д. А., в района са градове като Х., Т., А./, както и други роднини. Последно там е живял. В селото са предимно араби, по малко кюрди, има училища, но от 2 години не работят. Селото му се управлява или от местни, или от кюрди или от американци. Непрекъснато има военни действия, има танкове, въздушни самолети. Постоянно падат бомби, дава пример с наскоро паднала бомба върху съседна къща, която убила цяло семейство. Непрекъснато има мирни жители жертви. Има близки роднини починали при бомбандировка, когато са били на работа в магазина си. Армията идва за мобилизация и тъй като той не е служил, знае, че ако го намерят –ще го мобилизират. 4-5 пъти е получавал призовки, но не се е отзовавал. Не иска да се върне, защото няма стабилност и няма живот. Казва, че „дори сега да влезеш в И. - те хващат всякакви групировки и ти вземат всичко –пари, деца“. Исква да е в безопасност и да има стабилно положение.

На база на изложеното ответникът е приел, че няма основания нито за

закрила по чл.8, нито по чл.9 от ЗУБ, защото няма изтъкнати лични притеснения от преследване вкл. не е посочил конкретно събитие, поради което е напуснал страната. Ответникът е приел, че молителят е взел решение да напусне страната си без видима причина, възползвайки се от факта, че в определен период от време територията му е съществувал вътрешен въоръжен конфликт, характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, както и че страната му се намира в неблагоприятно вътрешнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права. Посочено е, че дори евентуално да има възможност да бъде призован, то съгласно Глава V §.167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определението на статут на бежанец на ВБООН „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон, но наказанието не е преследване“. Прието е, че нежеланието да служи в армията не води до преследване, което означава, че не следва да има закрила по чл.8 от ЗУБ. Цитирана е глава II от Наръчника, че лице, което по лични причини вкл. желание за по-добър живот се засели другаде – е имигрант, а не бежанец. Конкретно във връзка със статута по чл.9 от ЗУБ е визирано, че няма тежки и лични посегателства върху живота или личността на молителя. В тази връзка е приета справка, че около 60 % от територията се контролира от режима на Б. А., а Кюрдските сили контролира определени провинции Р., Х. и т.н.. Обсъдена е конкретно ситуацията в [населено място] е района, че там има най-малко цивилни жертви, че има разселени бежанци от другаде. Направен е извода, че няма вътрешен конфликт на територията на цялата страна, а съществуващото насилие на места не е безогледно. За лицето има като алтернатива възможност да се завърне на мястото на постоянното му местоживее, и в други зони където няма безогледно насилие като градовете Д., Х., Хале, контролирани от правителството. Допълва се, че за молителя е съществувала и възможност да се регистрира пред турските служби.

Съдът не споделя гореизложените изводи на ответника. Видно от интервюто мястото, където живее лицето не е безопасно. Няма нормален живот. Училищата не работят, падат бомби, има постоянни цивилни жертви. Дори по време на интервюто лицето на няколко пъти изразява притеснение, че не може да се свърже със близките си и може нещо лошо да им се е случило. В действителност споделя и за бедността, но водещ фактор е несигурността, страхът за собствения му живот и за този на семейството му, което обуславя закрила по чл.9 от ЗУБ.

Следва да се има предвид, че в самото решение –ответникът маркира такива ситуация като въоръжен конфликт. Казва, че „молителят без видима причина, възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията му е съществувал вътрешен въоръжен конфликт, характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, както и че страната му се намира в неблагоприятно вътрешнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права“. Въпреки, че в последващата част на решението да отрича да има където и да било в С. вътрешен конфликт.

Следва да се има предвид новата справка при връщане на преписката на ответника и възможността за разселване - №РД-02-76 от 03.02.2025г.. В решението тя е обусловена с наличието на територии контролирани от правителството, които се приемат за сигурни. Понастоящем режимът на Б. А. е паднал. Видно от справка от 03.02.2024г. на Дирекция „МН“ дейност –ДАБ на

24.11.2024г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“, която до тогава владеела Х. и И. започнала офанзива в С. С., подпомогната от бунтовници. Постепенно са превзети градовете Д. и Х., след това столицата Д., съответно президентът Б. А. напуска С..

Тези обстоятелства следва да се съобразят от ответника при новото разглеждане. Във втората справка от 03.02.2025г. изх.№РД-02-77 е посочено по подробно, че за периода от 7-11 декември 2024г. израелските въздушни сили и флот извършват повече от 350 атаки в С., унищожавайки 70-80% от стратегическите военни активи на С. между Д. и Л..

На 24.12.25г. новите власти в С. съобщават, че привърженици на Б. А. са убили 14 военнослужещи при засада в западната част на страната. Има ранени и при сблъсък при пристанището Т., поради което официалната власт провежда операции за възстановяване на сигурността в този район. На 07.01.2025г. МН полети от летището в Д. са възобновени. На 06.01.2025г. СЗО осъществява първата за 2025г. трансгранична мисия на ООН в С. С., провеждайки обучение на парамедици. Допълнено е, че нестабилната със сигурността продължава да прекъсва хуманитарните операции в много части на С. особено в Североизточната част вкл. Източно А., Д. ал Зор, Р. и крайбрежната зона. В Л. и Т. някои дейности са възпрепятствани от престъпност, грабежи, вандализъм и друго насилие. Допълнено е, че към 23.01.2025г. ВКБООН съобщава, че близо 210 000 сирийски бежанци към 08.12. 24г. са се завърнали обратно в страната.

Също така в бюлетина на Върховния Комисариат за бежанците от м.01.2025г. е отразено, че ситуацията в С. е нестабилна, има конфликти, насилие, вражески действия. Отражена е информация на немската бежанска служба за загинали и ранени под израелски въздушен удар в южната провинция К..

От друга страна от 24.12.2024г. е представената от жалбоподателя Позицията на ВКБООН относно връщането на бежанците, видно от която се налага мораториум върху принудителното връщане. Позицията се основана на това, че С. продължава да е засегната от нападения и насилие в някои части на страната, от широкомащабно вътрешно разселване, от взривни военни остатъци, от опустошителна икономика и мащабна хуманитарна криза. ВКБООН продължава да призовава държавите да позволят на бягащите от С. цивилни граждани да имат достъп до техните територии, както и да **гарантират правото има на убежище и да спазват принципа за забрана връщане**. Подчертано е, че въпреки че няма рискове от преследване от предишното правителство, то има други рискове, поради което ВКБООН не е в състояние да представи насоки по решенията за убежище. Следва да се преустанови издаването на отрицателни решения докато ситуацията не се стабилизира и не бъде налична надеждна информация за сигурността и правата на човека, които да позволяват пълна оценка на

необходимостта от предоставяне на статут.

Неправилно ответникът не е съобразил това, че лицето, ако бъде върнато ще бъде постановено в ситуация на застрашеност на живота му. Не е съобразено и следствие от новата обстановка дали тази ситуация не е налична понастоящем навсякъде, поради което т.нар. вътрешно преселване, което предлага ответникът не би могло да се осъществи. В тази връзка при връщането следва да се съобрази позицията на ВКБООН.

Не се споделят и доводите на ответника за Турция посочена като трета сигурна държава. Там лицето е пребивавало едва няколко дни, преди да влезе в РБ. Друг е въпроса, че жена му и децата са останали в Турция при роднини, но той е неотнормима за закрилата на съпруга. Също така в интервюто ясно е посочено, че сирийските бежанци са нежелани и гонени и реално нямат закрила.

С оглед изложеното по същество съдът намира, че се очертава вероятна основателност в частта на молбата за статут по чл.9 от ЗУБ, но с оглед допуснатите процесуални нарушения в цялост и противоречивите констатации за района, от където идва лицето –има или не насилие, то следва да се върне за нова разглеждане изцяло молбата за закрила.

Водим от гореизложеното СЪДЪТ

РЕШИ:

ПО жалба на М. А. С. гражданин на С.

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №12080 от 20.11.2024г. на Председателя на ДАБ, с което е отказано да му бъде предоставен статут.

ВРЪЩА ПРЕПИСКАТА ЗА НОВО РАЗГЛЕЖДАНЕ на ответника съобразно указанията.

Решението може да се обжалва с 14-дневен срок с касационна жалба пред ВАС чрез АССГ. Преписи на страните.

Съдия: